

Monumentnummer*: 509943

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 13 oktober 1999
Kadaster deel/nr: 82822/199

*Monumentnaam***

"keyepoal"

*Woonplaats**

Someren

*Gemeente**

Someren

*Provincie**

Noord-Brabant

*Straat**

Kerkendijk

*Nr**

118

*Toev.**

*Postcode**

5712 EX

*Woonplaats**

Someren

Situering

Tegenover

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Someren

*Sectie**

G

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

4579

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

GRENSPAAL uit de zeventiende eeuw, genaamd "Keijepoal". In Someren ook wel Wilhelminapaal genoemd. Oorspronkelijk stond de grenspaal op de grens van Someren en Maarheeze nabij de Boksenberg, maar werd na de Vrede van Munster (1648) als grenspaal opgesteld tussen de Generaliteitslanden en het Spaanse Overkwartier van Gelderland. Ter herinnering aan het Kroningsfeest van koningin Wilhelmina in 1898 werd de grenspaal in 1899 verplaatst naar de kom van Someren waarbij een inscriptie werd aangebracht. Andere inscripties volgden in haar 25ste en 40ste regeringsjaar. In 1995 werd de paal verplaatst naar de kom van Someren-Heide. Op de grens van Budel en Weert staat een dergelijke grenspaal.

Omschrijving

Verticaal opgestelde, monoliete hardstenen grenspaal met vierkante sokkel, schacht en bekroning. De totale lengte bedraagt ongeveer vier meter, waarvan 3.20 meter bovengronds. Aan de voorzijde onder de bekroning bevindt zich in de schacht een wapenschild met leeuw en daaromheen de letters PPP (Pugno Pro Patria) strijdlustig of krijgshaftig voor het vaderland en twee ankers. Hieronder bevinden zich twee teksten. Op de schacht: "Hulde aan onze

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

koningin, 6 september 1898" en op de sokkel "Gemeente Someren". De eerste tekst werd door steenhouwer H. Kluijtmans uit Eindhoven aangebracht. Op de schacht staan nog twee teksten: "Hulde opt 25ste regeringsjaar van onze koningin 6-9-23" (achterzijde) en "Hulde opt 40ste regeringsjaar van onze koningin 6-9-38" (zijkant rechts).

Waardering

De zeventiende-eeuwse grenspaal vertegenwoordigt op basis van verschillende feiten en overwegingen nationaal belang: het object bezit ouderdomswaarde en herinnert aan de oude begrenzings van dorpen en landsdelen waarbij zich tevens een deel van de bestuurlijke geschiedenis laat aflezen. De (in verschillende perioden) aangebrachte inscripties hebben betekenis voor de geschiedenis van dorp en land. De ontwikkeling van het object van grenspaal naar gedenkpaal heeft cultuurhistorische dimensies en betekenis voor de geschiedenis van en de waardering voor het Koningshuis, meer in het bijzonder voor die van de Wilhelminaverering. De grenspaal is gaaf bewaard gebleven, zeldzaam en laat zich duidelijk herkennen en lezen.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Grensafbakening

Functie

Grenspaal